

Sihtasutuse Eesti Teadusagentuur hindamisnõukogu ja eksperdikomisjonide kodukord

Kinnitatud Sihtasutuse Eesti Teadusagentuur hindamisnõukogu 16.02.2023 koosoleku otsusega.

1. Üldsätted
  - 1.1. Hindamisnõukogu töökord on kehtestatud haridus- ja teadusministri 27.12.2011 määrusega nr 74 „Eesti Teadusagentuuri hindamisnõukogu moodustamise kord ja töökord“.
  - 1.2. Käesolevas kodukorras on reguleeritud koosolekute läbiviimine, muude töövormide kasutamine, eksperdikomisjonide moodustamine ning nende töökord.
  - 1.3. Hindamisnõukogu protokolle ja päevakorra materjale menetletakse ja säilitatakse üldjuhul digitaalselt Sihtasutuse Eesti Teadusagentuur (edaspidi teadusagentuur) teabe ja dokumentide haldamist reguleerivas korras.
  - 1.4. Kodukord kinnitatakse hindamisnõukogu otsusega.
  - 1.5. Hindamisnõukogu juhib esimees. Kui esimees volitab hindamisnõukogu juhtima hindamisnõukogu aseesimehe, kohaldatakse käesolevas korras esimehe kohta sätestatud aseesimehele.
  - 1.6. Hindamisnõukogul on sekretär, kelle määrab teadusagentuur.
2. Hindamisnõukogu töövormid
  - 2.1. Hindamisnõukogu töövorm on koosolek. Hindamisnõukogu võib otsuse vastu võtta ka elektroonilisel hääletamisel vastavalt käesoleva korra punktile 6.
  - 2.2. Koosolekud on korralised ja erakorralised.
    - 2.2.1. Korralised koosolekud toimuvad hindamisnõukogus kokkulepitud aegadel. Korralise koosoleku kutsub kokku hindamisnõukogu esimees.
    - 2.2.2. Erakorralise koosoleku kutsub kokku hindamisnõukogu esimees oma algatusel või vähemalt ühe kolmandiku hindamisnõukogu koosseisu nõudmisel.
  - 2.3. Hindamisnõukogu esimees või tema nimel ja volitusel teadusagentuuri töötaja edastab hindamisnõukogu liikmetele e-kirjaga koosoleku kutse, milles on näidatud koosoleku aeg, vorm ja koht koos päevakorra projekti ja selle juurde kuuluvate materjalidega vähemalt üks nädal enne hindamisnõukogu koosoleku toimumist.
  - 2.4. Koosolekutest osavõtt on hindamisnõukogu liikmetele kohustuslik. Hindamisnõukogu liige on kohustatud enne koosolekut tutvuma materjalidega ning täitma tähtaegselt õigusaktidest või hindamisnõukogu tööd reguleerivatest kordadest tulenevad ülesanded. Hindamisnõukogu liige teavitab teadusagentuuri koosolekule hilinemisest, varasemast lahkumisest, koosolekult puudumisest või kaugosaluse vajadusest hiljemalt koosolekule eelneval päeval.
3. Materjalide esitamine koosolekule
  - 3.1. Hindamisnõukogu esimees koostab koosoleku päevakorra projekti.
  - 3.2. Igal hindamisnõukogu liikmel on õigus teha ettepanekuid küsimuste võtmiseks koosoleku päevakorda. Küsimuse võtmiseks koosoleku päevakorda valmistab hindamisnõukogu liige ette ja esitab hindamisnõukogu esimehele asjassepuutuvad materjalid hiljemalt kaheksa tööpäeva enne koosoleku toimumist.
  - 3.3. Koosoleku päevakorras võivad olla ka kohapeal algatatud küsimused. Üldjuhul hindamisnõukogu ei võta vastu otsuseid kohapeal algatatud küsimuste kohta.
4. Koosoleku korraldus

- 4.1. Koosolekut juhib esimees.
  - 4.2. Koosoleku juhataja ettepanekul arutatakse läbi koosoleku päevakorra projekt ja kinnitatakse päevakord. Igal hindamisnõukogu liikmel on õigus teha päevakorra kohta ettepanekuid.
  - 4.3. Esimehel on õigus kutsuda päevakorras olevate küsimuste arutamiseks koosolekust osa võtma hindamisnõukogu koosseisu mittekuuluvaid isikuid. Alaliselt on koosolekule kutsutud teadusagentuuri teadus- ja arendustegevuse rahastamise osakonna riiklike uurimistoetuste valdkonna juht ja jurist.
  - 4.4. Ettekannete ja sõnavõttude pikkuse määrab esimees.
  - 4.5. Kui esimees peab küsimust küllaldaselt arutatuks, lõpetab ta arutelu ja teeb ettepaneku panna küsimus hääletamisele.
  - 4.6. Koosolekul võib osaleda elektrooniliste vahendite abil reaalselt ilma koosolekul füüsiliselt kohal olemata (kaugosalusega).
5. Otsustamine
- 5.1. Hindamisnõukogu on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb vähemalt 2/3 hindamisnõukogu koosseisust, sealhulgas esimees. Nõutud kvoorum puudumisel kutsub hindamisnõukogu esimees kahe nädala jooksul kokku uue koosoleku.
  - 5.2. Hääletamise kord.
    - 5.2.1. Otsus võetakse üldjuhul vastu konsensuslikult.
    - 5.2.2. Kui konsensust ei saavutata, on otsus vastu võetud, kui selle poolt hääletab vähemalt 2/3 hääletamisel osalenud hindamisnõukogu liikmetest.
    - 5.2.3. Hääletamine on avalik.
    - 5.2.4. Hindamisnõukogu esimees ja hindamisnõukogu liige, kellel on otsustatavas küsimuses huvide konflikt, hääletamisel ei osale. Kõik ülejäänud koosolekul osalevad hindamisnõukogu liikmed on kohustatud hääletamises osalema.
    - 5.2.5. Hääletamisel saab hääletada poolt või vastu.
  - 5.3. Kui hindamisnõukogu teeb teadusagentuuri juhatusele ettepaneku haldusakti vastuvõtmiseks, on juhatusel õigus hindamisnõukogu ettepanekuga arvestamata jätta. Sellisel juhul hindamisnõukogu eriarvamus protokollitakse.
  - 5.4. Hindamisnõukogu ettepanekuga mittenõustumise korral saadab teadusagentuuri juhatus ettepaneku saamise päevast arvates 14 päeva jooksul ettepaneku ühes mittenõustumise põhjendustega hindamisnõukogule tagasi uueks arutamiseks ja otsustamiseks.
  - 5.5. Kui hindamisnõukogu jääb vaatamata teadusagentuuri juhatuse seisukohale oma ettepaneku juurde, annab ta sellest teadusagentuuri juhatusele kirjalikult teada, selgitades oma seisukohta lähtuvalt teadusagentuuri juhatuse vastuväidetest.
  - 5.6. Lõpliku otsuse langetab teadusagentuuri juhatus, arvestades hindamisnõukogu seisukohti.
6. Elektrooniline hääletamine
- 6.1. Hindamisnõukogu pädevusse kuuluvate kiirete edasilükkamatute küsimuste otsustamiseks võib hindamisnõukogu esimees oma algatusel või vähemalt hindamisnõukogu poole koosseisu nõudmisel panna otsuse elektroonilisele hääletamisele.
  - 6.2. Hääletamise aja määrab hindamisnõukogu esimees. Arutusele tuleva küsimuse materjalid saadab hindamisnõukogu esimees e-postiga hindamisnõukogu liikmetele vähemalt kaks tööpäeva enne hääletamispäeva.

- 6.3. Hääletamine toimub e-postiga ning on avalik ehk oma poolt- või vastuhäälest teavitab hindamisnõukogu liige ka teisi hindamisnõukogu liikmeid.
- 6.4. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab määratud tähtpäevaks vähemalt 2/3 hääleõiguslikest hindamisnõukogu liikmetest. Hääleõiguslike liikmete hulka ei arvata huvide konflikti tõttu hääletamisel mitteosalevat hindamisnõukogu liiget.
7. Koosoleku protokoll
- 7.1. Hindamisnõukogu koosolekud ja elektroonilise hääletamise tulemused protokollib hindamisnõukogu sekretär.
- 7.2. Protokoll kiidetakse heaks järgmisel hindamisnõukogu koosolekul.
- 7.3. Protokollid nummerdatakse kronoloogilises järjestuses ja säilitatakse koos lisadega teadusagentuuri teabe ja dokumentide haldamist reguleerivasettenähtud korras.
- 7.4. Hindamisnõukogu koosolekud salvestatakse protokolliga koostamiseks.
8. Ekspertkomisjonid
- 8.1. Hindamisnõukogu moodustab hindamisnõukogu liikmete ja teadusagentuuri ettepanekul uurimistoetuste taotluste (edaspidi taotlus) ja aruannete (edaspidi aruanne) hindamiseks ekspertkomisjonid.
- 8.2. Ekspertkomisjoni juhi määramise ettepaneku teeb hindamisnõukogu. Ekspertkomisjonide koosseisud, sh juhid, kinnitab teadusagentuuri juhatus käskkirjaga.
- 8.3. Ekspertkomisjoni peab kuuluma vähemalt kaks hindamisnõukogu liiget. Hindamisnõukogu liige osaleb ekspertkomisjoni töös, ent ei oma hääleõigust.
- 8.4. Teadusagentuuri ja andmehalduse ekspertkomisjoni esimeheks on teadusagentuuri juhatuse poolt määratud teadusagentuuri töötaja, kes osaleb ekspertkomisjoni töös, ent ei oma hääleõigust.
- 8.5. Ekspertkomisjoni tööd korraldab teadusagentuuri poolt määratud uurimistoetuste koordinaator (edaspidi koordinaator).
- 8.6. Ekspertkomisjoni töövorm on koosolek. Koosoleku kutsub kokku koordinaator ja seda juhatab ekspertkomisjoni esimees, kes võib vajadusel koosoleku juhatamise õiguse anda koordinaatorile või mõnele teisele ekspertkomisjoni liikmele.
- 8.7. Taotluste valdkondlikku spetsiifikat arvestades on ekspertkomisjonil õigus korraldada arutelusid ekspertkomisjoni sisestes väiksemates rühmades või kaasata oma töösse teise ekspertkomisjoni liikmeid.
- 8.8. Ekspertkomisjon võib otsuseid vastu võtta ka elektroonilisel hääletamisel. Elektroonilise hääletamise algatab koordinaator.
- 8.9. Ekspertkomisjon on otsustusvõimeline, kui koosolekust või elektroonilisest hääletamisest võtab osa vähemalt 2/3 ekspertkomisjoni koosseisust.
- 8.10. Otsused võetakse vastu konsensuslikult. Kui konsensust ei saavutata, võetakse otsus vastu hääletamisel osalenute lihthäälteenamusega.
- 8.11. Ekspertkomisjoni koosolekul ja elektroonilisel hääletamisel vastu võetud otsused protokollitakse.
- 8.12. Koosolekutest osavõtt on ekspertkomisjoni liikmetele kohustuslik. Ekspertkomisjoni liige on kohustatud enne koosolekut tutvuma materjalidega ning esitama tähtaegselt Eesti Teadusinfosüsteemis oma põhjendatud ja korralikult koostatud hinnangud uurimistoetuste taotlustele või aruannetele. Ekspertkomisjoni liige teavitab ekspertkomisjoni esimeest

koosolekule hilinemisest, varasemast lahkumisest, koosolekult puudumisest või kaugosaluse vajadusest hiljemalt koosolekule eelneval päeval.

9. Teaduseetika ja hea teadustava põhimõtete järgimine

9.1. Hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni liige järgib oma ülesannete täitmisel teaduseetika põhimõtteid ja lähtub heast teadustavast. Asjaolude ilmnemisel, mis takistavad tal seda teha, või kui tema või mõni teine hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liige on eksinud teaduseetika põhimõtete ja/või hea teadustava vastu, on ta kohustatud sellest koheselt teavitama eksperdikomisjoni või hindamisnõukogu esimeest.

9.2. Hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni materjalid on konfidentsiaalsed, kui pole otsustatud teisiti. Hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni liige ei avalda töö käigus teatavaks saanud teavet ega rakenda seda isikliku ega töölase kasu saamise eesmärgil.

10. Huvide konflikti vältimine

10.1. Hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni liige väldib oma töös huvide konflikti.

10.2. Huvide konflikt on olukord, kus hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikmel või temaga seotud isikul on isiklik huvi otsuses või toimingus, mida ta ise peab tegema või mida ta saab mõjutada. Huvide konfliktiks loetakse eelkõige, kuid mitte ainult, järgmised olukorrad:

10.2.1. Hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liige on osalenud taotluse koostamises;

10.2.2. taotluses märgitud uurimisprojekti juhiks või (põhi)täitjaks on:

10.2.2.1. hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikme sugulane (vanem või tema alaneja sugulane, sh laps ja lapselaps) või hõimlane (abikaasa või elukaaslane, tema vanem või vanema alaneja sugulane). Vanemaks loetakse ka lapsendaja, vanema abikaasa ja kasuvanem ning alanejaks sugulaseks ka lapsendatu ja abikaasa laps;

10.2.2.2. isik, kellega hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikmel on otsene alluvussuhe;

10.2.2.3. isik, kes on viimase viie aasta jooksul avaldanud hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikmega ühise teadusartikli;

10.2.2.4. isik, kes on olnud viimase viie aasta jooksul hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikme juhendatud doktorant;

10.2.2.5. isik, kes on hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikmega seotud ühise majapidamise kaudu või kelle seisund või tegevus mõjutab teda muul moel oluliselt ja vahetult või keda mõjutab tema tegevus oluliselt või vahetult või kes tegutseb tema huvides või arvel.

10.3. Enne taotlusele ligipääsu saamist deklareerib hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni liige oma huvide konflikti kõigi taotlustes märgitud isikutega. Hindamisprotsessi käigus ilmnenu või tekkinud huvide konfliktist peab hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni liige teavitama esimesel võimalusel eksperdikomisjoni või hindamisnõukogu esimeest

10.4. Hindamisnõukogu ja eksperdikomisjoni liige, kellel on huvide konflikt:

10.4.1. ei osale konkreetse taotluse hindajate valikul;

10.4.2. ei saa juurdepääsu Eesti Teadusinfosüsteemis konkreetsele taotlusele ega näe sellele antud hinnanguid;

10.4.3. ei võta osa konkreetse taotluse arutelust ega hindamisest;

10.4.4. ei tee ettepanekuid selle taotluse rahuldamise kohta.